

Костянтина Малицька

Також відомий(-а) як: Чайка Дністрова

Народився: 30 травня 1872 р.

Місце: Кропивник

Помер: 23 лютого 1947 р.

Місце: Львів

День народження автора: 30 травня.

(А чи є серед вас ті, хто народився 30-го числа будь-якого іншого місяця?)

Письменник

Про автора

Народилася Константина Малицька (знана зазвичай як Чайка Дністрова та Віра Лебедова) 30 травня 1872 р. у селі Кропивник Калуського повіту (нині — Калуського району, Івано-Франківської області), де її батько був парохом (греко-католицький священник). Мати майбутньої письменниці теж походила з родини священників (Гетьманчуків). Змалку дівчинка тяглася до знання. Навчалася у початковій та виділовій школах Станіслава, згодом — у Львівській державній семінарії. Чимало часу проводила у величезній бібліотеці собору Святого Юра у Львові й саме там вперше спробувала себе у віршуванні.

Закінчивши навчання у 1892 р., Константина розпочинає учительську працю в Галичі, засновує читальню «Просвіти», активно долучається до місцевого церковного хору. Та за одинадцять років добрий розголос про молоду енергійну українську учительку викликав занепокоєння серед місцевих москвофілів та осіб пропольської орієнтації, і Чайку Дністрову в 1903 р. переводять до далекого села Беча. Тодішній інспектор шкіл Буковини О. Попович запрошує знану вчительку до великого буковинського села Лужани

поряд Чернівців. Невтомна просвітниця zorganizувала в окрузі низку жіночих гуртків, а в травні 1905 р. заснувала «Жіночу громаду».

У 1906 р. Костянтина Іванівна отримала запрошення працювати до першої української приватної дівочої школи імені Т. Шевченка, заснованої Українським Педагогічним товариством у Львові. Тоді само К. І. Малицька стає незмінним (до 1914 р.) редактором журналу «Дзвінок», працює у педагогічних товариствах «Рідна школа» та «Крайове товариство охорони дітей і опіки над молоддю», активно співпрацює з «Просвітою».

У передчутті Першої світової війни у 1912 р. спільно з М. Білецькою вона засновує фонд «На потреби України», котрий став матеріальною допомогою для Українських Січових Стрільців. Жінка не лише матеріально, а й духовно надихає українських вояків — її патріотичні пісні миттєво розходяться поміж «січовиків».

Волею долі опинившись у руках царськими посіпак, у 1915 р. Константина опиняється на поселенні в Сибіру, в Приангарському краї, в селі Пінчуга, де завзято гуртує численних українських поселенців, організовує українську школу та стає першою вчителькою «Української школи імені І. Котляревського». У 1921 р. її учні підготували перший в Красноярську український Шевченківський концерт, а сама Константина Іванівна отримала змогу повернутися до Галичини.

У Львові жінка докладає сил і знань до розбудови шкільництва, зокрема рідної Дівочої школи імені Тараса Шевченка (котру певний час очолює), створює крамниці для фінансової допомоги освітянам, працює в психотехнічній секції, що запровадила в школах тестування й анкетування

Із 1939 р. сподвижниця працювала старшим бібліографом Наукової бібліотеки імені В. Стефаника та укладала універсальний покажчик дитячої літератури, роботу над яким 17 березня 1947 р. обірвала смерть невтомної трудівниці.

У 1937 р. прогресивна західноукраїнська громадськість відзначила 45-річчя освітньої діяльності К. Малицької.

Пам'ять учительки, письменниці, просвітительки її земляки гідно вшановують і досі. 24 лютого 1993 р. заснована Калуська районна премія імені Константини Малицької, лауреатами якої стають активні громадсько-просвітницькі діячі, знані у краї люди.

Вона була прогресивним педагогом європейського рівня та непересічним (і напрочуд ефективним у всіх своїх починаннях!) громадським діячем,

талановитим поетом, прозаїком і перекладачем, досвідченим бібліографом і редактором. Але й досі значна частина її творчого доробку, зокрема твори для дітей, все ще належно не актуалізована в українському духовному просторі.

У 90-х рр. минулого століття було здійснено кілька спроб представити доробок К. І. Малицької в оновленому вигляді українській малечі. Так, видавництво «Веселка» під псевдонімом Віра Лебедова видало окремою книжечкою її вірш-пісню «Чом, чом, земле моя...» (Київ, 1990) в оформленні В. Мельниченка, а «Каменярь» перевидав збірку оповідань «Малі герої» (Львів, 1991) із передмовою Г. В. Дем'ян та ілюстраціями К. І. Суєвалова.

Питання для дискусії з дітьми

- Яка подія з життя Костянтина Малицька вас найбільше вразила?
- Якби ви могли запитати щось у Костянтина Малицька, про що б ви запитали?
- Чому творчість цього автора залишається актуальною сьогодні?
- Яка книга цього автора найбільше зацікавила вас і чому?
- Чи пам'ятаєте ви, коли народився Костянтина Малицька? (30 травня). А чи є серед вас ті, хто народився 30-го числа будь-якого іншого місяця?

КЛЮЧ: Краща Література Юним Читачам від Центру дослідження книги та читання

Національна бібліотека України для дітей: ресурсний центр для бібліотекарів та всіх, хто працює з дитячою літературою.

Повна бібліографія: читайте рецензії та статті про творчість на сайті.

Дані на порталі оновлюються — перевіряйте нові факти онлайн.

Скануйте для переходу